

B – SINH TRƯỞNG VÀ PHÁT TRIỂN Ở ĐỘNG VẬT

BÀI 37. SINH TRƯỞNG VÀ PHÁT TRIỂN Ở ĐỘNG VẬT.

I – KHÁI NIỆM SINH TRƯỞNG VÀ PHÁT TRIỂN Ở ĐỘNG VẬT

1. Khái niệm sinh trưởng và phát triển

- Sinh trưởng là quá trình gia tăng khối lượng, kích thước của cơ thể do tăng số lượng và kích thước tế bào động vật.

- Phát triển gồm 3 quá trình liên quan mật thiết với nhau: sinh trưởng, phân hóa tế bào và phát sinh hình thái các cơ quan và cơ thể.

2. Biến thái: Là sự thay đổi đột ngột về hình thái, cấu tạo và sinh lí của động vật sau khi sinh hoặc nở ra từ trứng.

- Các kiểu phát triển:

+ Phát triển không qua biến thái

+ Phát triển qua biến thái: gồm biến thái hoàn toàn và biến thái không hoàn toàn

II. PHÁT TRIỂN KHÔNG QUA BIẾN THÁI

* Đại diện: ĐV có xương sống và nhiều loài ĐV không xương sống

* Ví dụ: Phát triển của người gồm 2 giai đoạn:

1. Giai đoạn phôi thai

- Diễn ra trong tử cung người mẹ

- Hợp tử phân chia nhiều lần hình thành phôi, phôi phân hóa tạo thành cơ quan (Tim, gan...) rồi hình thành thai nhi

2. Giai đoạn sau sinh: Con sinh ra có đặc điểm hình thái và cấu tạo tương tự người trưởng thành

III. PHÁT TRIỂN QUA BIẾN THÁI

A. Phát triển qua biến thái hoàn toàn

- Đại diện: Côn trùng và lưỡng cư (Bướm, cánh cam, bọ rùa, ếch...)

- Ví dụ: Sự phát triển của bướm. Gồm 2 giai đoạn:

1. Giai đoạn phôi

- Diễn ra trong trứng đã thụ tinh

- Hợp tử phân chia nhiều lần thành phôi. Phôi phân hóa hình thành các cơ quan rồi hình thành sâu bướm. Sâu bướm chui ra từ trứng.

2. Giai đoạn hậu phôi: có trải qua biến thái hoàn toàn từ sâu bướm → nhộng → bướm.

a. Sâu bướm (ấu trùng): sâu bướm ăn lá, vì có đủ các loại enzym để tiêu hóa Protein, Lipit, Cacbohidrat, trải qua nhiều lần lột xác thành nhộng.

b. Nhộng: được bảo vệ trong kén, là giai đoạn tu chỉnh lại toàn bộ cơ thể để hình thành bướm

c. Bướm: có hình dạng và cấu tạo khác hẳn sâu bướm, sống bằng mật hoa

B. Phát triển qua biến thái không hoàn toàn

* Đại diện: 1 số côn trùng (Châu chấu, bọ ngựa, cào cào, gián...)

* Ví dụ: Sự phát triển của châu chấu

Gồm 2 giai đoạn: giai đoạn phôi và giai đoạn hậu phôi

1. Giai đoạn phôi

- Diễn ra trong trứng đã thụ tinh

- Hợp tử → phôi → ấu trùng. Ấu trùng chui ra từ trứng

2. Giai đoạn hậu phôi

- Ấu trùng phát triển chưa hoàn thiện: chưa có cánh

- Ấu trùng trải qua nhiều lần lột xác (4-5 lần) và lớn lên rất nhanh sau mỗi lần lột xác

- Sự khác biệt về hình thái và cấu tạo giữa các lần lột xác không lớn

- Ấu trùng ăn lá cây giống bố mẹ chúng